

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), APRIL 5, 1944

STEVILKA (NUMBER) 79

VOL. XXVII.—LET. XXVII.

Angleži so v teku
štirih let vojne
izgubili 667,159 mož

LONDON, 4. aprila. — Ministrski predsednik Churchill je danes poročal, da so vse oborožene sile britskega imperija v teku prvih štirih let vojne izgubile 667,159 mož. V tej številki so vključeni mrtvi, ranjeni, pogrešani in ujetniki. Premier je podal izjavo v pisanim odgovorom na vprašanje, ki je bilo stavljeno nanj v parlamentu.

Izgube so razdeljene kot sledi: 158,741 ubitih, 78,204 po grešanih, 159,219 ranjenih, in 270,995, ki so v ujetništvu.

Churchill je pojasnil, da v objavljenih števkah ni vključenih 26,317 ubitih in 3,997 interniranih mornarjev na trgovskih ladjah, niti žrtev med civilnim prebivalstvom v Veliki Britaniji, kjer je bilo 49,730 oseb ubitih in 59,371 ranjenih v zračnih napadih.

Komunisti se pridružili režimu de Gaulle

ALZIR, 4. aprila. — Francoški narodni osvobodilni odbor je povečal svojo politično bazo, ko sta danes sprejela pozicije v njem dva komunistična predstavniki, obenem pa je bil gen. Charles de Gaulle imenovan vrhovnim poveljnikom vseh francoskih oboroženih sil.

V govoru, ki je bil po radiju oddajan za prebivalstvo v Franciji, potem ko sta v osvobodilni odbor vstopila komunistična sestra Fernand Grenier in Françoise Billoux, je gen. de Gaulle ponovno poudaril odborovo oblast kot provizorična vlada Francije in apeliral na vse Francoze, da mu nudijo svojo podporo.

"Danes je vse brez pomena. Razen, ako je narejeno v imenu Narodnega osvobodilnega odbora," je rekel de Gaulle.

(Akeija francoskega odbora je v direktnem nasprotju s stvarjem Zed. držav, ki se še vedno obotavljajo s priznanjem de Gaullovega odbora. Predsednik Roosevelt je nedavno izjavil, da kadar zaveznički invadirajo Francijo, bo gen. Eisenhower vrhovni poveljnik odločal glede politične oblasti v ozemljiju, ki pride pod okupacijo zavezniške armade.)

Kultura

Mladinski pevski zbor S. D. D.

Staršte otrok pri Mladinskem pevskem zboru S. D. D. se operzira, da pošljivo otrok k vajam za opereto "Janko in Metka" v četrtek, točno ob 6. uri zvečer v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Fudbalski borbo Amerike za demokratično sveto v nakupom kratko in svoboščino v sredini v rokovanjih.

SUKNJA ZAMENJENA

Zadnjo nedeljo je bila zamenjena ženska sukna pri prireditvi v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Dotično osebo se prosi, da zamenjeno suknjo vrne na 19708 Shawnee Ave., ali pa na poklicke IV. 5633.

LAUSCHE JE DOBIL PODPORO UNIJE ELEKTRIČNIH DELAVCEV

Odobritev njegove kandidature je bila podana na državni konferenci

Unija električnih delavcev — United Electrical, Radio and Machine Workers of America, District 7 — ki ima v državi Ohio 70,000 članov, se je v nedeljo na konferenci v Columbusu izrekla za governorsko kandidaturo župana Franka J. Lauscheta.

Omenjena unija spada pod okrilje CIO. Naznanihilo o odobritvi je bilo objavljeno včeraj v obliku priporočila na politični odbor CIO unij, da sledijo temu vzgledu ter se vržejo v volilni boj v prilog Lauschetovi nominaciji.

Rooseveltova kandidatura odobrena na konferenci

Na isti konferenci se je uni-

Rusi vdri v Tarnapol; stoje na pragu Odese

Rdeča vojska samo dve milji od proge, ki nudi nacijem priliko za beg

LONDON, sreda, 5. aprila. — Rdeča vojska je danes naznala, da je zasedla večji del obkoljenega Tarnopola v staro Poljski in da se na svoji ofenzivi proti Odesi nahaja samo še dve milji od železniške proge, po kateri je nemškim četam mogoče zbežati, predno mesto pade v ruske roke.

Na fronti pri Odesi se nahaja okrog 200,000 Nemcov in Romunov, ki so prisiljeni ob Corno morje in jim preti uničenje ali zajetje.

Ruska zmaga pri Tarnopolu

Tekom zadnjih treh dni so Rusi pri Tarnopolu ubili 3000 Nemcov, dočim jih je bilo 300 ujetih. Večji del obkoljenega mesta se nahaja že v ruskih rokah.

Tarnopol je bil nemška trdnjava, ki je varovala železniško stekališče v Lvovu ob vzhoda, toda Nemci so bili tam že pred desetimi dnevi obklojeni, in ruska armada je od tam šla naprej in se nahaja sedaj samo še 50 milj od Lvova.

CHARLIE CHAPLIN JE BIL OD POROTE NA ZVEZNEM SODIŠČU SPOZNAN NEKRIVIM

LOS ANGELES, 4. aprila. — Charles Chaplin, filmski komik, ki je bil otožen kršenja Manrove postave, je bil danes od porote na zveznem sodišču spoznan nekrivim. Poslušalci ki so do zadnjega kotička napolnili sodno dvorano, so ob naznanih pravorek malemu britskemu komiku židovskega porekla predili navdušene ovacije.

Chaplin je bil otožen, da je leta 1942 vzel na potovanje v New York igralko Joan Berry z nemoralnim namenom.

Chaplin je bil očitno ganjen, ko je slišal pravorek porote. Tukom obravnave je filmski komik priznal, da je imel z Miss Berry, ki je bila glavna priča za prosekucijo, intimne odnosaje, toda je zanikal, da je bil to namen njegovega potovanja v New York ali da je tam z njo spolno občeval.

Porota, ki je sestojala iz sedmih žensk in petih moških, je bila v zasedanju pet ur in e-

Nocoj imate priliko, da se registrirate

Ako iz enega ali drugega razloga niste registrirani, tedaj imate danes zvečer zopet priliko, da to storite. Urad volilnega odbora bo odprt do 8:30 zvečer. Zadnji dan za registracijo bo v ponedeljek, potem pa se bodo volilne kužice za primarne volitve, ki se bodo vrsile 9. maja, zaprle. V pondeljek bo volilni urad sprejemal registracije do 8:30 zvečer. Navadne ure za registracijo v mestni hiši so med 8:30 zjutraj in 4:30 popoldne.

Nanovo se mora registrirati vsakdo, ki je zamudil dvoje rednih volitev, ki se je od zadnjih volitev presefil, ki je postal polnoleten ali ki je nov državljan.

Najvišja sodnija podprla volilno pravico črncev

WASHINGTON, 3. aprila. — Najvišje sodišče Združenih držav je danes odločilo, da imajo zamorci v državi Texas pravico udeležiti se primarnih volitev, v katerih so nominirani kandidati za Kongres.

Odločitev, za katero je glasovalo osem članov najvišje sodnije, je spisal sodnik Reed. Proti odločitvi je glasoval edini sodnik Reed. To je tako da lekosežna odločitev za vse južne države, v katerih je nominacija pri demokratskih primarnih volitvah istovetna z izvolitvijo.

Odločitev najvičjega sodišča pravi, da je pravica udeležiti se primarnih volitev, pri katerih so nominirani kandidati, istotako kot pravica udeležiti se splošnih volitev, zajamčena v ustavi, in da je vsaka diskriminacija proti volilcem pri primarnih volitev torej v nasprotju s 15. amendmentom zvezne ustawe.

Slučaj je bil predložen vrhovni sodniji na priziv zamorca Lonnie E. Smith iz Houstona, Texas, kateremu volilni uradniki v Harris okraju niso dovolili, da bi volil pri primarnih volitvah, ki so se vrstile leta 1940.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Franklin, Kans. — Dne 12. marca je umrl Martin Štefančič, bivši glavni podpredsednik S. N. P. J. in ustanovitelj kanadske federacije drušev SNPJ ter večkratni delegat na konvencijah jednotne. Star je bil 71 let in rojen blizu Terbovelj. Tu je zapisana dve hčeri, eden sin pa se nahaja v ujetništvu na Japonskem. Bil je član SNPJ in pokopan po civilnih obredih 15. marca.

Chicago. — Joseph Klajderman v njegova žena sta prejela poročilo od mornariškega dela, da je njun sin Anton, ki je služil pri bojni mornarici, sred meseca februarja padel v bitki z Japonci na otoku Wawajaleinu Maršalske grupe.

Virginia, Minn. — V bolnišnici je umrla Ana Lušin, stara 76 let. V Ameriki je bila 45 let. Započela sestra v Gilbertu, v starem kraju pa eno sestro in enega brata. — V bolnišnici v Superiorju je umrla po kratki bolezni Eleanor Stariha, stara 63 let.

Japonci izgubili 288 letal in 17 parnikov

Amerikanci zadajajo Japoncem strahovite udarce v zraku in na morju; tri bojne ladje potopljene

Naši fantje-vojaki

V armado pa so bili sprejeti: Bernard Zalen, Sylvester L. Vočač, Joseph F. Zak, Peter Linadic Jr., Adolph J. Somrak, Ralph J. Slapko, Robert J. Cigoy.

K mornarici so bili v sredo sprejeti: Andrew J. Krainz, 14618 Pepper Ave., Joseph J. Seifert, 16029 St. Clair Ave., Frank C. Muser, 18326 St. Clair Ave., Louis J. Debeljak, 114 E. 216 St., Edward W. Susel, 15900 Holmes Ave., Frank G. Jagodnik, 15226 Holmes Ave., Frank M. Zernic, 14705 Thames Av., John E. Hrvatin, 15620 Saranac Rd., Robert J. Glavač, 729 E. 156 St., Charles A. Zupancic, 832 E. 149 St., John R. Ross, 835 Rondele Rd.

K armadi pa so bili sprejeti: Victor J. Hrastar, 773 E. 154 St., Frank Spillar, 715 E. 159 St., Joseph A. Valenčič, 5417 Brow Ave., Michael F. Stepić, 1530 E. 173 St., Edward F. Kolar, 429 E. 156 St., Harold C. Kotnik, 14110 Hale Ave., Victor J. Infihar, 14925 Cardinal Ave., Henry F. O'Palek, 17805 Delavan Rd., Anthony J. Ostanek, 656 E. 162 St., Albert A. Russ, 13721 Eaglesmere Ave., Louis L. Marn, 3522 E. 80 St. in Frank J. Zupancic, 884 E. 137 St.

Po devet-mesečnem šolanju

sta prišla na 10-dnevni dojaz sinova Mr. John in Mrs. Mary Dodič, 977 E. 239 St., in sicer mlajši sin Victor Janežič je prišel iz Boneport, S. C., starejši sin Louis Janežič pa iz Penscola, Fla. Victor je bil pred par meseci promoviran za Aviation Radioman 3/c, Louis pa pred pano dnevi za Pharmacist's Mate 3/c. Srečno naključje je prineslo, da sta se brata po devetih mesecih zojeti sestala na svojem domu.

Po devet-mesečnem šolanju

sta prišla na 10-dnevni dojaz

sinova Mr. John in Mrs. Mary

Dodič, 977 E. 239 St., in sicer

mlajši sin Victor Janežič je prišel iz Boneport, S. C., starejši sin Louis Janežič pa iz Penscola, Fla. Victor je bil pred par meseci promoviran za Aviation Radioman 3/c, Louis pa pred pano dnevi za Pharmacist's Mate 3/c. Srečno naključje je prineslo, da sta se brata po devetih mesecih zojeti sestala na svojem domu.

Po devet-mesečnem šolanju

sta prišla na 10-dnevni dojaz

sinova Mr. John in Mrs. Mary

Dodič, 977 E. 239 St., in sicer

mlajši sin Victor Janežič je prišel iz Boneport, S. C., starejši sin Louis Janežič pa iz Penscola, Fla. Victor je bil pred par meseci promoviran za Aviation Radioman 3/c, Louis pa pred pano dnevi za Pharmacist's Mate 3/c. Srečno naključje je prineslo, da sta se brata po devetih mesecih zojeti sestala na svojem domu.

Po devet-mesečnem šolanju

sta prišla na 10-dnevni dojaz

sinova Mr. John in Mrs. Mary

Dodič, 977 E. 239 St., in sicer

mlajši sin Victor Janežič je prišel iz Boneport, S. C., starejši sin Louis Janežič pa iz Penscola, Fla. Victor je bil pred par meseci promoviran za Aviation Radioman 3/c, Louis pa pred pano dnevi za Pharmacist's Mate 3/c. Srečno naključje je prineslo, da sta se brata po devetih mesecih zojeti sestala na svojem domu.

Po devet-mesečnem šolanju

sta prišla na 10-dnevni dojaz

sinova Mr. John in Mrs. Mary

Dodič, 977 E. 239 St., in sicer

mlajši sin Victor Janežič je prišel iz Boneport, S. C., starejši sin Louis Janežič pa iz Penscola, Fla. Victor je bil pred par meseci promoviran za Aviation Radioman 3/c, Louis pa pred pano dnevi za Pharmacist's Mate 3/c. Srečno naključje je prineslo, da sta se brata po devetih mesecih zojeti sestala na svojem domu.

Po devet-mesečnem šolanju

sta prišla na 10-dnevni dojaz

sinova Mr. John in Mrs. Mary

Dodič, 977 E. 239 St., in sicer

mlajši sin Victor Janežič je prišel iz Boneport, S. C., starejši sin Louis Janežič pa iz Penscola, Fla. Victor je bil pred par meseci promoviran za Aviation Radioman 3/c, Louis pa pred pano dnevi za Pharmacist's Mate 3/c. Srečno naključje je prineslo, da sta se brata po devetih mesecih zojeti sestala na svojem domu.

Po devet-mesečnem šolanju

sta prišla na 10-dnevni dojaz

sinova Mr. John in Mrs. Mary

Dodič, 977 E. 239 St., in sicer

mlajši sin Victor Janežič je prišel iz Boneport, S. C., starejši sin Louis Janežič pa iz Penscola, Fla. Victor je bil pred par meseci promoviran za Aviation Radioman 3/c, Louis pa pred pano dnevi za Pharmacist's Mate 3/c. Srečno naključje je prineslo, da sta se brata po devetih mesecih zojeti sestala na svojem domu.

P

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST" UREDNIKOVA POŠTA

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

Ey Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland,
Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Donald Bell:

ZADEVA HORTHY - POLITIČNA SLEPARJA

II.

Druga točka je ta, da je Feldmarschal Rome Sztojaj, novi madžarski ministerski predsednik, Horthyjev, prav tako kot Hitlerjev prijatelj. Tudi dozdaj je bil Sztojaj že zvezni člen med Horthyjem in Hitlerjem — ravno radi tega je bil madžarski poslanik v Berlinu.

Tretjič pa je treba pomisliti, da se nahajajo v novi vladi osebnosti iz Kallayeve vlade. Eden od teh je Štefan Antal, ki je postal minister pravde. Ta mož pa je že od leta 1919 Horthyjev rabelj, od časa, ko so madžarski feodalni baroni organizirali svojo protirevolucijo v Szegedenu, pod vodstvom admirala Horthyja. V Kallayevem kabinetu je bil Antal minister vojne.

Poleg tega pa je bil Antal dolgo vrsto let Eckhardtova desna roka za propagando. Značilno in zanimivo je, da je Eckhardt začel leta 1941 svojo ponesrečeno kampanjo za takozvani "Svobodni Madžarski Pokret" s kriatico: "Za Madžarsko, ki bo neodvisna napram zunanjemu svetu in svobodna na vznotraj." To kriatico pa je skoval Antal, ki jo je prvi uporabil na ljudskem shodu dne 14. marca leta 1939. To vse daje misliti.

Cetrti točka je dejstvo, da so člani nove vlade prisegli zvestobo Horthyju. Ta novica prihaja sicer iz Nemčije, toda madžarska vlada je ni dementirala. Dementirati stvar nikakor ne bi bilo težko — neutralni diplomati v Budapesti so poleg drugih "zaupnih" virov pripravna sredstva.

Končno pa je treba tudi upoštevati dejstvo, da madžarska armada nikakor ni odgovorila, kot bi bila moralna, ako bi bila njena domovina res napadena in Horthy ujetnik. V tem slučaju bi bilo prišlo do resnega odpora, katerega bi vodili častniki, ki bi bili ostali zvesti Horthyju. Madžarski sistem volunstva, ki je eden najboljših v Evropi, jim je moral javiti, da zbirajo Nemci svoje čete v bližini madžarske meje. Armada sicer res ni velika, razpolaga pa vseeno z najmanj 300,000 dobro izvežbanimi vojaki, katerim je treba prijeti še 300,000 rezervistov. Odporni proti napadalcu bi mogel biti torej tako močan — toda ta armada je dobila povelje, da se ne sme protiviti.

Perekanje med Hitlerjem in Horthyjem je trajalo nekaj dni predno sta se zedinila. To je seveda tudi vzbujalo domneve, da se Horthy protivi Hitlerju. Toda povsem očvidno je Horthy le meštaril. Pristal je na to, da se vgnezdi nemški vojaški aparat na Madžarskem. Ni se protivil temu, da se udarita Wehrmacht in Rdeča Armada na balkanskih tleh. Prav kot vsem madžarskim aristokratom, mu je bilo le do tega, da obvaruje svoj režim hoče ohraniti svojo armado, da jo uporabi — ako potreba — proti svojim sosedom, ali pa doma, v slučaju meščanske vojne ali revolucije.

Pogoj, katerega so stavili Madžarski za svoj pristanek na okupacijo, je bil, da se nadaljuje oni navidezni prikaz "cloveko-ljubljene ozračja," o katerem trdi Horthyjev režim, da je bil ohranjen na Madžarskem. Horthy misli, da bi mu pokolji, katere bi mogla uprizoriti Gestapo in Imredi med židovskim prebivalstvom, po kvarili to ugodnost. Zato židje ne bodo pomorjeni na Madžarskem, temveč deportirani drugam — kot to delajo Nemci v zahodnih evropskih deželah.

★ Kupujte vojne bonde! ★

Bratska slovanska srca se odzivajo!

Cleveland, Ohio. — Ameriški radio komentatorji se večkrat izjavljajo, da so imena mest in vasi, ki jih zavzema Rdeča armada, težko izgovorljiva. To je res za ne slovanske narodnosti. Ampak še težje je zavzemati te vasi in mesta, kjer je vsaka hiša spremenjena v trdnjava in kjer je za vsakim oknom skrita nemška strojnica. To pomeni napade in proti-napade; to pomeni junaštvo, kateremu ni para v vojni zgodovini; to pomeni smrt za mlada življenja, ki se približajo k prvi hiši; to pomeni mnogo britkih solza za matere tam daleč v Sibiriji ali na Kavkazu, katerih sin, mož ali pa brat, se ne bo nikdar več vrnil.

Kadar sestradi, volkovi napadejo vas, se kmetje oborožijo in gredo, da prepode volkove in tako obvarujejo svoje družine pred krvoljotostjo divjih zveri. S tem pa ne branijo samo sebe, svojo domačo vas, ampak tudi sosednje in daljne vasi, ker noben volk, ki ga pokončajo, ne bo napadel sosednje vasi.

Zmage sovjetskih armad na Ukrajini, so obenem zmage za trpeč in zasluženo Evropo! Nacisti, pobiti na bregovih Dnjepra, Buga, Dnjestra in Pruta, se ne bodo več borili proti našim ameriškim fantom na bregovih Tibere, Seine, Donave in Vltave.

Organizacija "Russian War Relief" ima sedaj v teku kampanjo, da pošlje tem ruskim junakom tri milijone zabojskov najpotrebejših stvari. Rojaki odprite svoja usmiljena srca. Vsak naj daruje po svojih močeh. Od zadnjega izkaza pa danes so zopet darovali slediči:

Slovenska zadružna trgovina \$25.00; po \$10.00 so darovali slediči društva in posamezniki: Dr. Vodnikov veneč št. 147 S N. P. J.; Dr. Cleveland št. 126 SNPJ; Dr. Slovenske Sokolice št. 442 SNPJ in Clevelandska Federacija SNPJ; Mr. Frank Mihelič, Mr. John Mihelič, Mr. Frank Jelerčič, Dr. F. Kern, Mr. Anton Rupnik, Mr. Louis Major, Mr. in Mrs. John Horner.

Po \$5.00: Slov. Pod. Društvo "Kranj", Dr. Novi dom št. 7 SDZ, Dr. Kras št. 8 SDZ, Dr. V boj št. 53 SNPJ; Dr. Lipa št. 129 SNPJ, Dr. Cvetički Noble št. 450 SNPJ in Dr. Slovenske Sokolice št. 442 SNPJ. Posamezniki: Mr. Anton Svele, Mr. Frank Mark, Mr. Frank Azman, Mr. Rudolph Kraus in Mrs. Ljudmila Hazel. Po \$2.50: Angelo Plesničar, Mr. Andy O-blak in Mr. Anton Tovželj.

Mr. Matija Klemen je nabral med sočlani dr. "Cvetički Noble" št. 450 SNPJ \$7.50; darovali so slediči: Mr. John Zimmerman \$1.00; Mr. Frank Podboršek \$1.50; Mr. Matija Klemen \$1.00 Mr. Frank Sitar \$1.00; Mr. Valentijn Turk \$1.00; Mr. Frank Bučar \$1.00 in Mrs. Frances Sitar \$1.00.

Naš poznani Mr. John Tavčar, tajnik Slovenskega narodnega doma, pa je nabral \$26.00. Darovali so slediči: Dr. Naprej št. 5 SNPJ \$10.00, Dr. Carniola Tent št. 1288 The Maccabees \$1.00. Dr. Ilirska Vila št. 173 A. B. Z: \$5.00 in Mr. Anton Erste \$1.00.

Slovenski odbor za "Rusko vojno pomoč" se vsem darovalcem prav iskreno zahvaljuje. Ponovno apeliram, da bi se čim več naših podpornih društev in posameznikov odzvalo tej potrebeni pomoči, ki je res potrebna. Pomagajte hrabrim ruskim borcem in tistim, ki jim

je nacišem uničil vse, kar je nujno za vsakdanje življenje! S tem boste pomagali samim sebi in našim borcem na evropskih bojiščih!

Slovensko odbor za "Rusko vojno pomoč".

8-letnica društva "Svoboda"

Cleveland, Ohio. — V mesecu februarju je minilo osem let, ko je bil stavljen predlog, da se v starem Collinwoodu ustanovi žensko društvo Slovenske narodne podporne jednote. To idejo je prinesel Joseph Durn na seji društva št. 53. In že v maju se je ideja uresničila in žensko društvo je bilo ustanovljeno, kateremu so ustanovitelji izrazit čut za barve, čeprav je v marsičem drugačen nego pri ljudeh.

Tako pravijo, da vrabci ne morejo trpeti žareče modrine in če jih hočejo pregnati s kakšnejšo vrta, ni drugo potrebno, nego da obesiš na grede trakove takšne.

Nasprotno pa imajo vrabci veliko veselje z rumeno barvo.

Ribe rdečo vabo baje bolje naznavajo nego drugobarvno.

Da imajo komarji rajši temne barve, je menda že vsak obozaval.

Tudi čebele zelo dobro razlikujejo barve in ta čut za barvo izkorisčajo praktično na ta način, da barvajo panje z različnimi barvami, tako da čebele, ki se vrača obložena v čebelnjak ne bi izgubila časa z iskanjem svojega panja.

Psi in konji menda nimajo pravega čuta za barve. Znan je vpliv, ki ga ima rdeča barva na oči in purane.

KUHINJSKA SOL PROTIV
"MACKU"

Vsak prevneti pivec piva veča so močno soljene redkve in dobrе slane preste neobhodno zobreten dodatek k pivu, če hoča po njem ohraniti kolikor toliko jasno glavo.

Pred časom so zdravniki tuji znanstveno preizkusili učinke kuhiinske soli v zvezi z "mackom".

Ob vsakem močnem dovajaju tekocene v telo se iz njega preko obist in znojnici izloči mnogo soli. V skoraj obupnih primerih zastripitve z alkohonom so dosegli z vbrizganjem aztopine soli sijajne uspehe. Navadnemu pijancu pa zadostuje slane preste ali slaniki.

KOLIKO KNJIG SE Tiska
NA SVETU

V okvirju svetovne razstave v Parizu so imeli pred leti svoj mednarodni kongres tudi knjižničarji vsega sveta. Pri tej pričeli so ugotovili, koliko knjig je na vsem svetu.

Pravijo, da je v 400 letih, od kar ljudje tiskajo knjige, bilo natisknih kakih 30 milijonov knjig. Dandanes je že precej knjižnic na svetu, ki imajo nad 5 milijonov knjig v svojih omrah. Izračunalni so, da vsako leto na novo izide kakih 200,000 knjig. V tej zvezi je bila zanimala ugotovitev, komu je posvečena večina novih knjig. Izkazalo se je, da je na prvem mestu Napoleon, s katerim se peča nad 70,000 knjig.

* * *

Kolikor je meni znano, imajo kakor časopisi in uredniki, tudi čitateleji pravico, da povedo svoja mnenja. To je za ljudstvo ravno tako potreben, kakor za zdravje.

Precej, odvrne R. "Kaj pa pišeš zdaj?" "Svoje spomine."

"Boš kmalu pri 1925. letu?"

vpraša naglo Kisch.

"Zakaj prav 1925?"

"Ker sem ti takrat posodil 50 mark, ki mi jih še do danes nisi vrnil."

* * *

V isti kavarni poseda tudi peneznik Heinz F. Vedno sam, nikoli s kakšnokoli damo. Sedi za kupom časopisov in čita cele u-

čuti. Biček vaga 40 funtov, teči Klara 38 in njena sestrica Molly pa 39. Pravijo, da je oče blik, kako ponosen na svojo družino. Well . . . naše čestitke iščeznemu paru. Izgleda, da bo govedine dovolj in "pointi" se bodo reducirali. Za nas je to vesela novost!

Frank Barbič.

ZIVALI IN BARVE

Mnoge raziskave in opazovanja dokazujejo, da imajo živali izrazit čut za barve, čeprav je v marsičem drugačen nego pri ljudeh.

Tako pravijo, da vrabci ne morejo trpeti žareče modrine in če jih hočejo pregnati s kakšnejšo vrta, ni drugo potrebno, nego da obesiš na grede trakove takšne.

Dama, ki bi se rada "uvela" kot pisateljica, je poslala francoskemu pisatelju Tristantu Bernardu rokopis svojega romana s prošnjo, da ga prečita in priporoči. Že čez 8 dni ga je Bernard vrnil: Žal mi je, ampak . . .

Dama pa je bila užaljena in pisala Bernardu: "Vi sploh niste prečitali romana. Nalaš sem nekaj listov 20. poglavja zlepila."

Bernard ji je odpisal: "Ce ujibem gnilo jajce, vidim takoj, da je gnilo. Ni treba da bi ga še pojedel."

Raziskovalec R. Ch. je imel nekoč na svojem znanstvenem potovanju smolo. Silni vihar na morju mu je razbil ladjo in komaj da se je sam rešil na celino. Kasneje je o tej nesreči poročal takole:

"Taval sem po pusti celini, nikjer nisem našel sledu o človeških bitjih. Ko sem bil že o bupan, sem našel — vislice. Velika je bila moja radost, zakaj te vislice so me preverile, da se nahajam spet v civilizirani deželi."

Boj z stoterimi
nevarnostmi v divjinji
otoka Borneo

Krasna mučilnica in naravna blaznica, kjer ne more živeti civiliziran človek, ne da bi sam postal deloma blazen, in kjer žal pogoj za golo življenje zahteva neizprosen v utrudljiv boj proti smerti v tisoč oblikah. Taka je oblika velikanske tropične divjine otoka Borneo, po opisu raziskovalca Eugena F. Wrighta, kateri je preživel v njenih labirintih dovolj dolgo, da je spoznal njene nevarnosti in njene krasote. Človek — pravilno — ne bo nikdar podjarmil divjine, nasprotno, prej ali slej ista podjarmi njega, ki je to poskušal.

Mr. Wright prične svoj opis brez posebnih uvodov, prav kaže bi pretopil iz civiliziranega sveta ter se preko noči pridružil divjemu plemenu "Diakov", znanih glavolovcev otoka Borneo.

Neke noči — tako opisuje — sem ukral na parnuk v Javanskem morju ter se vlegel v posteljo. Že naslednjega dne sem se znašel na malih reki, segajoči daleč v osrčje divjine. Reka je bila preprečena z vodnimi hijacintami, ob parniških krov pa so se smukale veje in vsakovrstne gozdne plezavke.

Velika opica pasme gibon z oranžnim sedalom je sedela na vrhu kokosove palme, oprezeno opazuječi okrog sebe. Tajna tihota se je kremlila preko ogromnega gozda, zastori svetlo in temnordečih orhidej so se lesketali med globoko segajočim listjem. Le malii valovi, povzročeni od stranskih parniških vijakov, podobni mlinskim kole-

re je prihaljal. Zaskalo pa je na gošča. Ko sem se počasi med rezilom, ali pa jih poskušal, se počasi med debelimi drenimi koreninami. Vedno in ne sem našel na rokah pijač, Če sem se potipal na vrat seneah, našel sem se druge pitih krvi. Na gotovo sledi razstrel, se moral ustaviti, sledi strašna hlača ter se obriti pijuči, hlača ter se počasi med debelimi drenimi koreninami. Vedno in ne sem našel na rokah pijač, Če sem se pot

Velikonočna priloga "Enakopravnosti"

Boj z stoterimi
nevarnostmi v divjini
otoka Borneo

(Nadaljevanje z 2. strani)

Sele cele piramide rdečega sadja, česar oviralke in plezalke so preprezale orjaška drevesa ter zagrinalje tla v nepredporno temo. Visoko gori v zraku in nad to divjino pa je vladala razkošna krasota.

Vsako drevo, bodisi sveže, suhe ali razpadajoče, je tvorilo gredo briljantnim orhidejam, katerih zelenje in cvetje je višelo v zraku kot lestenci v katedrali. Vsaka zelenjena je dajala rojstvo in življenje svoji sosedji. Strelja je rastla na drevju, zračne plezavke na stelji, orhideje, rdeče in škrлатne cvetlice so pojavljale iz njihovih korenin ter spajale s svojo očarljivostjo in opojno sladkobo neštetičnih metuljev in letečih žuželk.

Divje živali ne povzročajo človeku divjinskega strahu — praviti potopisec Wright. Nikoli nisem zgubil ene ure spanca radi tigrov, leopardov in velikanskih kač, kajti ako jih človek pusti pri miru, se tudi one ne brigajo začetek ter gredo svojo pot. Nekoč sem šel le par čevljev mimo 20 čevljev velike kače piton ter bi niti ne bil opazil, da me ni domaćin iz rodu "Dyak" poučeval za ramo. Ne, to niso stvari, katere povzročajo blaznost stanovačev divjine, četudi se morata v uvažati nevarnosti. So stvari, katere preoblikujejo človeka vedno na novo, stvari, s katerimi se ni mogoče bojevati. To so komarji, povzročajoči malarijo, strupene žuželke in mrdes, male in drobne strupene kačice, speci krokodili, orkani in viharji ter tisoč in ena drugih malih nevarnosti, proti katerim mora biti človek stalno na previdi, da ne bo, da jim podleže.

Te nevarnosti rode tisti preganjači strah, ki človeka preganja v mislih, da prej ali sledi vendar le utegne biti za trenutek neoprezen, kar se lahko zgodi jutri ali dan pozneje, kar bo končno pomenjalo zgubljeno bitko in tvoj konec. Ta strah pa venomer povečuje moreča dnevna tišina, vladajoča celih 14 ur od ene noči do druge. Ljudje o majajo pod stalnim napornom preže, katero je treba vzdržati vsako minuto, da vsako sekundo pred pretečimi nevarnostmi, in to v moreči tišini, katera bi bila za normalne možgane in pod normalnimi pogoji mir in počitek.

Nekega dne sem sedel na rečnem obrežju ter čakal, da voda upade. Ker me je že jalo, stegnem roko, da pobere kokosovo lupino in si zajamem vodo, pa sem po bliskovito potegnil roko nazaj ter planil po koncu. Poleg lupine je ležal škorpijon, ter pravkar privzdignil rdečasto želo, da me vseka ko sem zmaknil roko. Po tem dogodku sem vedno skrbno pogledal po tleh, predno sem se česa dotaknil z roko.

Nekoč sem si hotel pomagati ob rečnem bregu navzgor s tem, da sem se oprigel lijanove veje, ko mi pada na rame krasen, a izredno strupen kuščar. Posrečilo se mi ga je zbiti z ram, ne da bi me bil imel priliko vsekati. Od tedaj sem skrbno pogledal, ne samo pod seboj ampak tudi nad seboj in nad glavo.

Grem nekega večera zopet k reki, pa stopim kar iz neke lahkomisne prešernosti preko nekega nizkega grbiča. Nagloma se zavem nesmiselnega početja ter skočim na stran. Da prepričam samega sebe, da je bila vendar le pretirana tolika oproznost, se vrnem do grmiča. V resnici je mirno ležala preko grmiča kača, kakor suha palčica, ne sicer velika, a tako strupena, da povzroči njen pik smrt v 20 minutah.

Dan kasneje se zopet napotim k reki, in sicer na prostor, kamor sem se navadno hodil kopat. Skoro mi je zastala kri od strahu, ko sem ugledal prav na tistem mestu odprto žrelo in prednji del velikanskega krokodila, kopajočega se v blatu. Od tistega časa sem se kopal le na ta način, da sem se polival v vodo, v njo pa nisem več šel, vsaj delj časa ne. Ce pa sem se le ojunačil, ter se za trenutek spustil pod vodo in če me je pripela mala ribica za noge sem skoro umrl strahu, ko sem se spomnil na krokodila.

Ob neki drugi prilikli sem se vlegel na ležečo drevesno deblo, da se malo odpočiem. Nenadoma se zbudim radi ugrizov, ter opazim na sebi cele trume velikih rdečih mavelj, katere so mi pokrivala roke, nos, ušesa in tudi pod obleko sem jih bil poln. Njih ugrizi so tako skeleči, da sem imel občutek, kakor bi me kdaj zbadal z razbeljenimi iglami. Rešil sem se jih na ta način, da sem z vso naglico zmetal s sebe obleko ter planil v vodo. Pa vzemimo za slučaj, da me je med tem napadla mrzlica ter bi si sam ne mogel pomagati in se ganiti. K večjemu pa ogladanji kosti bi bilo očitno po meni.

Nekega jutra sem se zopet zbudil ter videl nad seboj komarje, ki so viseli v gručah kakovice, tako da se je dvojna mreža udejela pod težo, ter so mi bili le kakih šest palcev nad glavo. Njih brenčanje in koprjenje po krv me je skoro oglušilo. Čul sem jih miljedaleč, kadar so se v jutranji megleci dvignili v oblakom podobnih skupin v zrak ter zakrili obzorje, tako da ni bilo mogoče ločiti smeri rečne struge.

Nekega krasnega dne smo se sredi popoldneva nahajali na reki, ter pravkar priveslali izza ovinke, katerega je na tem mestu delala reka, ko nenašla

vo vrnitvijo niso bile v stanu spati, ne jesti. Na dan pričakovane vrnitve so že pred dnevom čakale na obrežju, ter se koprneče ozirale preko sečnega ovinke, upajoč in proseč, da se čoln preko nas ter v svoji zdajavosti ruval ob obrežju drevesa s koreninami, temu sledče valuje, da je bilo ob obrežju kar kor bi se podiral svet. Nikdar nisem čul kaj podobnega niti videl. V hribih se pa je utrgal oblak, ki je povzročil tak pritok, da je reka preko noči narasla celih 18 čevljev. Mnogokrat pa se zgodil, da se potnik in domačini nimajo časa rešiti pravocasno na obrežje, in v takih slučajih je videti dovolj z vodo napolnjenih čolnov, plavajočih v stranskih prtokih reke in bližnjih lagunah. To so nekatere tisti nevarnosti, ki preže na človeka in njegovo življenje vsako minuto ter rode podzavestni strah te divjine.

Moški bi se morda še utrdil in sčasoma privadol teh razmer, ženska pa nikoli. Videl sem nekatere žene mladih častnikov, ki so morali odpotovati za nekaj časa na službene postojanke v divjini. Več dni pred njihovo

slednjem pogled je zadostoval, da je je stal v ospredju ter mrko zrl človek lahko ugotovil njegovo v daljave. Ko so dospeli do mesta, kjer se rečni tok zniža ter moč valovja še podvoji, je čoln šril v to žrelo, kjer so ga v trenotku objeli valovi, pokopali čoln, moštvo in stotnik. Čudežno pa se je nekaj trenotkov pozneje pokazalo moštvo na površju neke skale ter se končno rešilo na obrežje. Le stotnik je prostovoljno pustil življenje ter, da žrtvoval divjini, katero je ljubil in se z njim boril, ni pa mogel prenesti samote sam in brez edinega prijatelja.

Napor, kateri zahteva dvojočučnost pred nevarnostmi dan in noč, je v stanu spremeniti človeško duševno stanje ter ga primora, da se njegov duh polagoma vrača nazaj v prvotno divjaško razpoloženje. Ako hočemo dobiti resnično sliko divjine in jo prevesti v deloma razumljiv jezik, moramo iti k ljudem, ki so napravili to skušnjo sami ter so šli tja z odprtimi očmi in z namenom, da jo prouče.

Potpisec navaja v nadaljnem sledče slučaj:

V Soerabaia sem se sestal z enim izmed onih ljudi, katere je pretvorila divjina. Bil je prospektor iz Avstralije, kateri je prebrskal za zlatom in dijamanti vsako divjino na malajskem in avstraliziskem otoku. Njen krasen dečko v svoji uniformi,

(Dalje na 4. strani)

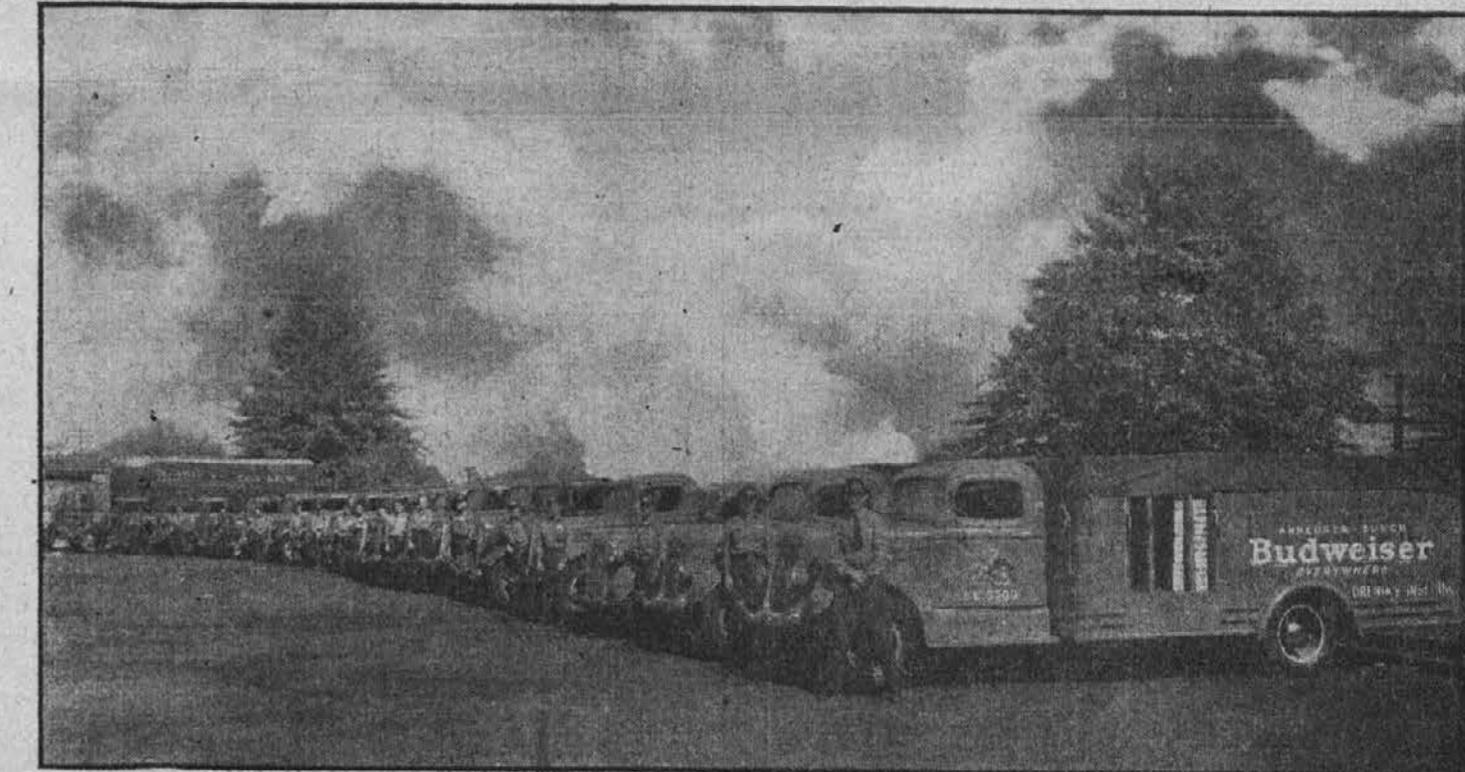
Drenik's Beverage Dist. Inc.

Razvaža najboljše pivo

Erin Brew — Budweiser — Michelob — Duquesne Beer and Ale

Toplo se zahvaljujemo za naklonjenost vsem odjemalcem, društvom, gostilničarjem, organizacijam in posameznikom

Vesele velikonočne praznike želimo vsem pivcem, gostilničarjem in prijateljem našega na trgu najboljšega piva

Kenmore 5500

23776 Lakeland Boulevard

Euclid, Ohio

Kenmore 5501

EUCLID DAIRY CO.

Najboljše kisilo ni popolno brez kozarca dobrega mleka ali sladoleda (Ice Cream) kar dobite vedno pri nas. Dopoljemo na dom.

Kenmore 0515

515 EAST 200th STREET

Zelimo vesele velikonočne praznike in obilo piruhov vsem prijateljem in znancem!

Clani slovenskega grocerijskega in mesarskega kluba v Collinwoodu žele vsem svojim odjemalcem vesele velikonočne praznike ter se priporočajo za naklonjenost

FRANK "TINO" MODIC, JR.

GOSTILNA

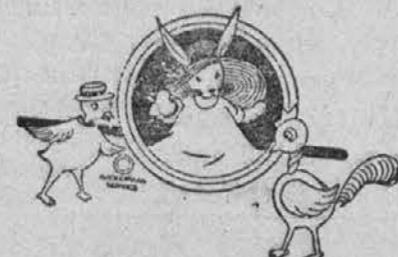

6030 St. Clair Avenue

Vesele velikonočne praznike želimo vsem

Z najboljšim pivom, vsakvrstnimi žganji, ter dobrim prigrizkom postrežemo vsem obiskovalcem.

Vesele velikonočne praznike želi vsem Slovencem in Hrvatom,

DR. AUGUST A. URANKAR

ZOBOZDRAVNIK

Vesele velikonočne praznike želimo vsem obiskovalcem in prijateljem!

WELCOME TAVERN

FRANK in MARTINA HRIBAR, lastnika

984 East 222nd St.

Pri nas dobite vedno prvorstno žganje, sveže pivo in pristno vino ter okusen prigrizek. Se priporočamo.

Želimo vesele velikonočne praznike vsem!

ACME DRY CLEANING

FRANK JURECIC, lastnik

672 East 152nd Street

Oblike sčišene pri nas izgledajo kot nove, ker na-pravimo vedno prvorstno delo.

Naš telefon je: GLENVILLE 5374

želimo vesele velikonočne praznike vsem gostom in prijateljem!

SYLVIA CAFEMR. IN MRS. MIKE PODBOY, lastnika
546 East 152nd St.

Pristno žganje, sveže pivo, dobro vino. Gorka in mrzla jedila.

Ako hočete dobro velikonočno kosilo, pridite k nam po fine prekajene šunke. Vedno prvorstno sveže meso.

ZLATE'S MEAT MARKET

704 East 140th Street

MULberry 9160

Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

Boj z stoterimi nevarnostmi v divjini otoka Borneo

(Nadaljevanje s 3. str.)

gov obraz je bil žolt in poraščen, njegovo izražanje in duševnost pa bi prisodil mlademu in nerazvitemu dečku. Ni se niti zavedal, da mu obleka vojaškega kraja ne pristaja niti ne zlagata z njegovo švedrasto hojo. Vsako stvar je ogledoval takor, kakor da jo prvič vidi v življenu. Cele tri ure me je mrcvaril s svojim pripovedovanjem na verandi hotela, kjer sva se slučajno sešla. Ampak njegova povest je bila preje monolog, v katerem je sam sebi stavil vprašanja ter si jih sam odgovarjal, ne pričakujč od mene odgovora niti vprašanja. Ste li čuli o repatih ljudeh — je pričel — ne vam bom povedal. Gori v Punasi kontiju je bilo, kjer sva se sedel z rodoi Dyak, ko so bili na pohodu za glavami. Videli so šotorišča, kjer so prejšnji dan taborili divjaki z repi. Rekli so, da se je pozna, kje so sedeli na tleh ter so se mastili s kako človeško žrtvijo. V pesku pa da so opazili neke kolobarje. Vidite te kolobarje so napravili z repi. Psa poznate? Vidite tudi ta žival maha z repom kadar je zadovoljna, prav go tovo pa to dela če se ji vrže kos z repi? No, morda je res, morda ne, kdo ve. Divjine ne pozna nihče in je ne bode nikoli spoznal. Ali sem jih šel gledat? Ne, predaleč je bil od moje poti in dijamantnega polja. Nekoč pa bom šel, da, gospod, nekoč pa bom šel ter našel te ljudi z repi.

To povest je menda pravil leta in leta samemu sebi v divjini ter jo ponavljal vsem, ki so ga hoteli poslušati, kadar je prišel iz divjine. Pa je še nadaljeval o ljudeh, ki jih je pobil, o premoranju, ki si ga je pridobil z zlatom in dijamanti in ga zopet izgubil, o svetlih krajih, kjer so ležali dijamanti veliki kakor no-

jeva jajca, čisti, da jih nisi videl v časi čiste vode. Ampak in se šele čez 7 mesecov vrnil. Neki ameriški metereologist pa se jim je pridružil za stalno, se udomačil in živi med divjaškimi glavolovci.

Stalne nevarnosti divjine navdajajo končno belega človeka s fatalistično filozofijo, kar je povsem naravno. Tam človek nikdar ne ve, kje in kdaj ga doleti smrt. Lahko ga piči škorpijon ali kača, lahko ga zadevajo vrat strupena puščica domaćina, če si ga spravil v nevoljo. Ena ali druga izmed tisoč stvari ti lahko pretrga vsak čas niti življenja. Iz same brezbrige otopenosti si človek ustvari nekak pogum, s katerim kroti vse nevarnosti. V zvezi s to trditvijo nam pisec pripoveduje sledoč zgodbico:

V glavnih vodah reke Barito sem naletel na holandskega poročnika, kateri je moral paziti na domačine v omenjenem okrožju. V pomoč mu je bilo prideljenih nekaj javanskih kaznjencev in malajskih vojakov. Njegov službeni obrok se je bližal koncu in če bi bil mesec padel na zemljo, bi ne bil nič manj presepečen kot nad najinim sestankom. Morda sva bila prva dva belokičca, ki sta se kedaj sestala v sredini otoka Borneo med kačejedci.

Dasi mu ni bilo niti 40 let, je bil pravcati kralj te neizmerne divje pokrajine. Služboval je nekaj nad 8 let med temi glavolovskimi rodovi, kjer je skušal ohraniti med njimi mir, pozivajoč jih na odgovor za storjene zločine, ter vsaj deloma vzdržati red in postavo. Za silo zbita baraka je predstavljala njegov grad, v katerem je vladal ter zahteval spoštovanje, ki bi prisajalo celo kakemu orientalskemu vladaru.

Nekoga večera sem bil priča obravnavne, ki se je vršila proti enemu izmed krivev, ki bi moral ta večer prejeti zasluzeno kaznen. Za pricje je bilo privedenih 43 tetoviranih glavolovskih domačinov. Dal je prižgati planice ter jim ukazal posesti po tleh v polkrogu. Sam pa se

(Dalje na 5. strani)

Vsele velikonočne praznike želimo vsem!

FOUR POINTS TAVERN

JOHN in FRANCES POLC, lastnika

Vogal E. 152nd St. in Saranac Road

Se priporočamo vsem, da obiščite našo gostilno. Vedno svežo pivo, dobro vino, pristno žganje in okusen prigrizek.

Vsem klijentom, prijateljem in znancem želi vesele velikonočne praznike

DR. A. F. VICHICK

ZOBOZDRAVNIK

791 East 185th Street

IVanhoe 2414

JOHN ROBICH

BUILDING CONTRACTOR

18650 Meredith Ave.

Kenmore 5152

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem prijateljem in znancem!

DR. WILLIAM J. LAUSCHE

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

15619 Waterloo Road

Kenmore 4212

želi vsem svojim klijentom in prijateljem vesele velikonočne praznike!

Pri nas dobite vedno dobro sveže pivo, kakor tudi okusna pripravljena mrzla in gorka jedila.

MR. & MRS. ARKO

1178 Babbitt Road

IVanhoe 9612

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem!

FRANK SERSHEN IN SIN

GULF SUPER SERVICE

Vogal Waterloo Road in E. 158th St.

Damo vedno najboljšo poslugo

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem!

SLOVENSKI ČEVLJARJI

v St. Clairski okolici, želijo prav vesele velikonočne praznike vsem svojim obiskovalcem in prijateljem.

Naše popravilo čevljev je znano po kvaliteti izbornega dela. Pri nas je popravljanje resnična umetnost.

FRANK URANKAR
7226 St. Clair Ave.

RUDOLPH KOZAN
6506 St. Clair Avenue

FRANK LONGAR
6630 St. Clair Ave.

JOHN HACE
6210 Bonna Avenue

EXCELLENT FOOD—BEER—LIQUORS—WINES

DINE & DANCE

KUNCIC PEROTTI CAFE
390 East 156th Street

Phone: KEnmore 9809

Serving Meals at All Times
Our Rathskeller is available for Parties, Banquets,
Weddings, etc.

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

**OHIO FURNITURE & MUSIC
COMPANY**

6321-23 St. Clair Avenue

ENDicott 5016

Vesele velikonočne praznike želimo vsem
odjemalcem in prijateljem!

WOLKOV JEWELERS, INC.

6428 St. Clair Avenue

Vesele velikonočne praznike želimo vsem našim
odjemalcem in prijateljem!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

Z mnogimi okusnimi piruhimi, vsem našim odjemalcem kot tudi prijateljem in rojakom. Za dodatni in slajši, okus piruhov, se priporočamo, da nas posetite in kupite zaželjene potrebsčine, ki napravijo tečne jestivine. DELIKATESNA IN GROCERIJSKA TRGOVINA Izvršujemo tudi uradne notarske listine in drugo

STEVE F. PIRNAT CO.

7403 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Prav vesele velikonočne praznike želimo vsem!

MR. & MRS. A. KALAN

LA SALLE BAKERY

863 EAST 185th STREET

Vedno svež okusen kruh, potice in keksi

ENAKOPRAVNOST

Boj z stoterimi nevarenostmi v divjini otoka Borneo

(Nadaljevanje s 4. strani)

vsedel na bambažno preprogo ter jih motril z orlovskega očesom. Vsi so bili oboroženi z dolgimi noži, posesti so brez obotavljanja, a njih črne oči so švigele kakor iskre v odsevu plamenic. Komaj se je obravnavna pričela, že so pričeli govoriti in kričali eden preko drugega. Vsi pa so skušali obtožencu prigovarjati v nekem posebnem dijalektu, da naj krivdo zanika in se izgovarja na način, da se bo lažje izmazal iz zagate. Tu pa je zarjavel poročnik nad njimi, češ, kaj mislite, da ne razumeni vašega dialekta in da se boste igrali osla z menoj? Tu odločam jaz in nikdo naj se ne drzne odpreti ust, dokler ni pozvan. V trenutku je nastal molk, uklonili so glave kakor politi cuki — 43 oboroženih divjakov proti enemu.

Vedel je povsem dobro, da je življenje med njimi negotovo kakor vreme ter se zavedal, da je nesmiselno biti napram njim popustljiv, ako je hoteligrati vlogo vladarja. Podvzel je vsako stvar z vso odločnostjo ter se smejal na morebitne zle posledice. Če divjina zahteva njegovo življenje, lahko mu ga vzame, kaj zato. Dokler pa je v njem življenje, volja in moč, bo vladal on divjini.

S peščico praznovernih in Dyakov boječih se Malajcev je poročnik sledil divjakom v njihove vasi in jih ukrötil s svojo odločno in želesno voljo. Strah pred njim se je med divjaki razširil na stotine milj daleč. Ce je hotel imeti kakega posebnega zlikovca, obtoženega kraje ali glavoreza, je mnogokrat zadostovalo, da je razglasil poziv med domačine. Prišel je na odgovor raje sam, nego bi se pustil zasledovati. Podobno se je obnašal tudi v drugih ozirih. Nekoli ga nisem videl, da bi dal čoln voditi ob obrežju, kjer je bilo manj nevarnosti. Z odbranimi domačini se je spustil po reki ter drvil kot brzovlak do mesta, kjer reka spremeni tok v nižine ter divja preko pečevja in skal s peklenško in žive pretrusočo silo. Vzravnal se je, pogledal preko gromičnih valov in že so bili v vrtincu.

Veslači so bili tako spretni, da so znali z vesli odbiti vsak vodni val ter z vesli preprečiti, da se ni čoln v trenutku napolnil z vodo. Med tem pa so divje kričali, meneč, da s tem odpode hudobnega rečnega duha. Vedno in vedno je utekel tej nevarni vožnji po reki, dasi ni bil nikdar gotov, da ni ta vožnja zadnjata in njegov grob v valovih. Bil je to nadarjen in podvzeten fant, a njegova podvzetnost je polagoma pričela odpovedati radi vedno napetih živev, pa se je konečno tudi njegovo duševno stanje prilagodilo razmeram, v katerih je živel.

Vprašaj takega človeka, da ti opise svoje dogodivščine pa ti bo odvrnil, da se ne spominja ter da ni nič posebnega doživel. Kakšnega pomena je zanj, če je srečno utekel ponovnim nočnim napadom divjakov, ali če je dan za dnem srečno prevozil rečne

slapove? Zanj pomenja to samo borbo za življenje, toliko časa, dokler ji konečno ne podleže.

Pa skušaj dopovedati enemu teh ljudi, da se umaknejo iz pozorišča. V Poerok - Tjahoe sem poznal častnika, kateri je vedno in vedno ponavljal, kako si želi, da bi že potekel njegov službeni čas, ko bo zopet lahko odpotoval na sever, kjer vejejo prijetne sapice, kjer ni strupevnega in žgočega solnca in kjer človek lahko vidi poljubno število ljudi. Nenadoma, kakor bi ga hotela usoda skušati, če mu je tako v srcu kot na jeziku, je prejel nekega dne uradno obvestila, da je prestavljen na sever. Nikdar še nisem videl bolj razočaranega človeka, nego ga je povzročilo uradno obvestilo o premestitvi.

Moje delo na tem svetu je končano — kaj naj tam počнем. Vedno bolj se je jezik ter se končno napotil k svojem višjemu predstojniku. Dokazoval mu je in ga končno prepričal, da je njegovo delo nedovršeno, da je njegovo mesto tu med divjaki, dokler tega dela ne dokonča ter da predstojnik sploh nima človeka, ki bi ga lahko nadomeščal. Seveda je ostal — vsi ostanejo. Le te vrste ljudje so v stanu preživeti divjino, ljudje, ki imajo jekleno voljo in fatalistično filozofijo. Med tem pa se divjina plazi naprej in nikdar ne počiva. Dan in noč raste ter pokriva površino vodo, iz katere se te rodila. Posekaj drevo, pa ti poženo trije na istem mestu. Posnaži in očisti del gozda, v dveh tednih je zopet vse zaraščeno. Ubij žival in milijon strupenih žuželk se bo zaredilo. Imej sočutje ter prizanesi, pa boš sam plačal z svojim življnjem.

Navadno pomilujemo robove v divjini, a tega pomilovanja bi morali biti deležni vsi oni narodi, kateri se še niso povzpeli preko vrájeveverstva. Te vrste napredek je seveda izključen v divjini. Že borba sama za življenje in obstanek izčrpa vse njihove fizичne in mentalne moči ter jim ne preostane ničesar za razbistritev njihovega duševnega obzora.

Sele tedaj, ko sem sam na sebi čutil vpliv, katerega divjina vtisne človeku, sem spoznal kakor brezupno je misliti, da bi se pričelo divjaški robovi kdaj povzpelni preko njihove sedanje inteligenčne.

Videl sem moje lastne javneške in malajske kulje, ko so sami postali ena k rodovom Dyak. Imel sem vojaka, vsega zaupanja vrednega. Bil je izšo-

Nad to divjo kras po Bornejskih žungel pa se opajajo napol blazni rodovi.

ZAVAROVALNINO

proti
ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.
preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENDicott 0718

Vesele velikonočne praznike želimo vsem!

Mayflower Dairy

448 East 158th Street

IVanhoe 5191

Podjetje se toplo priporoča slovenskim trgovcem in odjemalcem v iskrenem vsošilu velikonočnih praznikov.

F. J. RACE ST. in SINOVI, lastniki

Mayflower Dairy

<p

ZADNJA KMEČKA VOJSKA

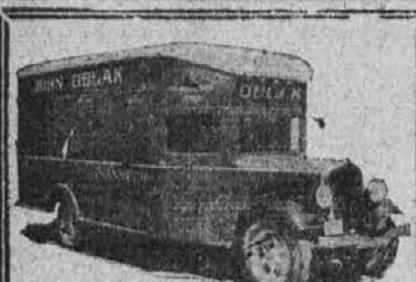
Zgodovinska povest iz leta 1573

Spisal AVGUST ŠENOA — Iz Hrv. poslov. L. J.

(Nadaljevanje)

III.

Bila je tretja nedelja po Veliki noči. Vsled toplega pomladanskega solnca je bila ozelenela mlada šuma po holmih hrvaškega Pogorja, iz zelenja pa so štrelji bili plemiški gradovi. Hitro je tekla Sava pod mladim rumenim vrbovjem, bleščeca se od solnčnih žarkov. Bilo je pooldne, solnce se je bližalo zatonu. Na višnjevem nebnu so viseli rijavkasti oblaki, zakrivač od časa do časa solnce; iz-za oblakov so se vzpenjale čez ravno proti jugovzhodu tupatama svetle proge, tupatama so delali oblaki velike sence. Zrak je čist kakor kristal. Kamor ti seže oko, vidiš mledo žito, živo zelenje bujnih livač in gajev, in sredi te ravnice lahko daleč razločno vidiš, kako hodi po polju belooblečena kmetica, kako hiti po cesti jezdec, kako razprostira vitka, visoka jablana, stoeča samotno sredi ravnega polja, svojo senco po svetlem zelenju. Glej, tam na jugu orjaško grmado. To je Okiška gora. V rebri stoji samotno brdo, a na vrhu štrli v sinje nebo Okiški grad. Pod goro stoeči kakor golobice hišice mesta Samobor. Nad Samoborom se lesketa pločevinast zvonik cerkvic sv. Lenarta. Od Okiča proti zapadu se razprostirajo kranjske gore, iz goste šume molekiški sivi okrogli stolpi Močnikskega gradu in tiso selo Jesenice (Jesenice so zadnje selo na Kranjskem tostran Saye; on-stran proti Zagrebu je vas Brdovec), kjer je brod gospoda Gregorjanca. Sredi te ravnine stoji selo Brdovec. Komaj ga vidiš. Stare, lesene hiše s staremi slammatičimi strehami so skrite v gostilah sadnih vrtovih,

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokliče-te vsak čas, podnevi ali po-noči. Delo garantirano in hitra postrežla. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 E. 61 St.
HE-2730

JOS. ŽELE IN SINOV

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 0583
Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.

COLLINWOODSKI URAD:

452 East 152nd Street Tel.: KEnmore 3118

NAZNANILO

Sprememba uradnih ur pričenši s 15. aprilom

Popoldne od 1. do 4.

zvečer od 6:30 do 8.

ob petkah samo od 1. do 4.

Zaprto ob sredah in nedeljah

F. J. Kern, M. D.

6233 ST. CLAIR AVE.

UNSAFE at HOME

KID SALVAGE

s konja, slugo zelo ošvrlnil z bičem; zdelo se mi je, da je bil zelo razkačen. Čuli smo pozneje, kako je vpil nad staro Uršo in Konjskim in razbijal po mizi. Vražja kri, to je že njegova navada."

"Da, da," pritrdi brdovski rihatar Ivan Horvat, sklučen stolec pripelan sivih brk, oblegen v modro obleko, ki je doseg določno sedel in držeč z obema rokama palico, nepremično zrl v dremajočega kodra, "da, da, gospod Štefan je vražje krv. To ve celo Pogorje, to vedo tudi onstran Save Kranjci-Jesenčani. Odkar se je on oženil z našo gospodično Marto, se je gospodni na Susjedu štrena čisto zmešala."

"Njemu je lahko," reče nato suhi možiček Matija Gušetič, in pokaže, smeje se, svoje zobe, kakor volk v šumi, "on je gospod, gospodi je vse dovoljeno."

"Nekaj sem slišal," izpregovori rihtar, "da je težko služiti dvema gospodom, in naš tihlik ve najbolje, da je to res. Več ko trideset let sem že za rihatarja, a Bog mi je priča, da večkrat celo na tešče nisem vedel, ali sem moški ali ženska, tako se mi je mešalo v glavi od samih gospodarjev. Ta vleče na to, oni na ono stran, mi pa stojimo na sredini, zmešani, in od dveh strani padajo batine na naša pleča."

"Ne bojte se, rihtar," se nasegne Andrej, "sedaj boste dobivali batine samo od ene strani. Susjedčani in Brdovčani so podložniki Mažarja Batorija, Stubičani pa moje milostljive babe. Jaz in gospod Puhakovč bova samo od strani gledala po naročilu Heningovice, kako globočna miš našo slanino. Skovane iz železa, na vitemen vratu mu sedi velika okrogla glava. Svetle lase ima ostrizene, brado obrito, po močnih ustnicah navzdol mu padajo dolgi, malo sivi brki, najlepši kras širokega, podolgastega obraza, iz katerega seva dvoje temnomodrih oči, kakor dvoje gorskih kresov. Kolikrat je že pihala burja preko tega lica, kolikrat ga je napajal dež, kolikrat ga je že palilo sonce!"

Temno je, kakor vltvo iz koline; toda lepo in krepko kakor junakovo. Na sebi nima nič drugega kakor srajco, hlače in nove opanke. Gotovo je hišni gospodar. Z levo lehtjo se naslanja ob hišni zid, desno ima v boku, nogi prekrižani. Tako stoji in glede na mirnem obrazom troje ljudi, ki kramljajo pri polnem ilovnatem vrču rujnega vina. Malo govorijo in pazno poslušajo, včasih se zamislijo, včasih se nasmehajo, včasih izpije par požirkov iz vrča.

"A kaj se je izpremenilo tam pri vas na Susjedu?" vpraša naš junak z jasnim glasom enega izmed gostov, ki je sedeč pri mizi, zvonil z nogami, da so se mu videli šiljasti čevlji in bele, vezene hlače.

"E," odgovori tujec, potisnivši si črno čepico na levo stran ter zapodi muho s škrlatnega telovinka, "selimo se, boter Elija, to se pravi, naša stara se seli in gospodične Zofica, Katica in Anastazija; jaz in gospod oskrbnik Franjo Puhakovč pa ostaneva za same na Susjedu. Tako je zapovedala naša milostljiva gospa Uršula. Sama gre jutri ali pojutrišnjem v Stubice."

"Čudna stvar," zamrmila kraljčjav, majhen tovariš, ki je imel glavo kakor stara grčasta vrba in rdeče lase kakor suho sito, "čudno je to, da se je dala pregnati stara sova iz svojega gnjezda."

"E," reče prvi tovariš, tlesknivši z jezikom, "niti moja nemnina pamet ne more najti vzroka tej stvari. Vendar se mi zdi, da jo je neka mažarska zvijača prepodila iz Susjeda. Nočen bi ti Andrej Horvat, služabnik milostljive gospode Heningovice, ampak črn cigan, če ni res, kar pravim."

"A, povej mi dragi Andrej," vpraša domaćin Elija Gregorič, "kaj pravijo k temu gospodje zetje?"

"Rog zna," skomizgne Andrej z rameni, "ne vem, jim je li to prav ali ne. Gospod Konjski je pozno v noč govoril s tistim Madžarjem, ki ga je posjal Batorij, in lepo sta si podala ob slovesu roke. Drugega zeta, Kerečena ni, tretji, gospod Štefan Gregorjanec pa je nenadoma prišel iz Mokrije in je, skočivši

Midva bodeva tu samo na straži."

"A kdo bo gospodaril za Ba-torija?" vpraša Gušetič.

(Dalje prihodnjih)

CLEVELAND ORCHESTRA

SEVERANCE četrtek 6. apr. 8:30
DVORANA soboto 8. apr. 8:30
SIR THOMAS BEECHAM
gost-dirigent
v Severance dvorani CE. 7300

ŽENE IN DEKLETA

Če hočete iti na velikočno nedeljo v parado, morate imeti lepo sukno, lepo obleko, lep slamnik.

Morda bi bilo prav, da bi tudi imeli novo krilo, jopice in bluze ter spodnja krila in hlače. Vse to se dobri pri nas.

Tudi za otroke imamo lepe sukne, obleke in slamnike.

Za fante in može pa dobiti pri nas lepe srajce, krate, nogavice in spodnje perilo.

Imamo še veliko izberi ženskih zimskih sukenj. Primate!

Se vam priporočamo in vam voščimo veselle velikočne praznike ter obilo prihov!

ANZLOVAR'S
Vogal E. 62 St. in St. Clair

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. 3028
Prvovrstna popravila na vse vrste radio aparativ

ODVETNIK

Wm. J. Kennick

naznanja,

da je preselil svoj urad za

INCOME TAX

v nove prostore na
6530 ST. CLAIR AVE.

Uradne ure do 15. aprila so od 9. zjutraj do 9. zvečer.

(Tisti, ki so vložili polo septembra 1943 morajo zopet sedaj vložiti takozvani DECLARATION do 15. aprila. Prinesite s seboj "statement" iz varovne od lanskega leta.)

Delni čas:
1588 Wagar Rd., Rocky River
Tri ure dnevno, 6 dni na teden
PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne priglasite

EMPLOYMENT OFFICE

ODPRT 8 zj. do 5. zv. dnevno

razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva se zahteva

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave. Soba 901

Strežajka dobi delo

\$25.00 tedensko za polni čas

Tudi strežajka za 3 ali 4

ure dela na dan

Vpraša se pri

Sorn's Restaurant

6034 St. Clair Ave.

ENDicott 4143

3 DELAVCI

dobjivo delo za nakladanje in razvažanje premoga ali pa za delo pri izdelovanju cementnih blokov. Dobra plača. Plača in pol za nadurno delo. Vzame se tudi delavce, ki bi delali samo po nekaj ur dnevno, poleg svojega rednega dela. Vprašajte pri

BLISS COAL & SUPPLY CO.

22290 Lakeland Blvd.

KE. 0808

Kuhinjska pomoč

ZA INDUSTRJSKO CAFETERJO

Kratke ure — 6.30 zv. do 9. zv.

75c na uro

Prednost imajo ženske, stanujoci v bližini tovarne.

En blok severno od St. Clair Ave.

E. 55th St.

Osborn Mfg. Co.

5401 HAMILTON AVE.

WHERE THE FUEL GOES

It takes 12,500 gallons of gaso-

line to train one pilot.

Za delavce

DEKLETA – ŽENE

Polni čas

Plača od ure
Tiho, prijetno, čisto delo
Štetje in vlaganje kart
Nobeni stroji
Stalno delo
Izborna okolice, katere boste veseli

WO. 8814 Line 63
ali

Mali oglasi

CE POTREBUJETE

novi stroje ali pa če je treba vaš stroje popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo veliko v majhna dela na trgovskih poslopij in domovih. Brezplačno proračun.

Universal Roofing Service

1106 St. Clair Ave.

CH. 8376-8377

Ob večernih: ME. 4767

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. 3028

Prvovrstna popravila na vse vrste radio aparativ

ODVETNIK

Wm. J. Kennick

naznanja,

da je preselil svoj urad za

INCOME TAX

v nove prostore na